عکس نوشت

نفت سنگین ایران در ونزوئلا

طبق توافقی سواپی که سال میلادی گذشته میان دو کشور عضو اوپک منعقد شد، شرکت PDVSA ونزوئلا، میعانات ایران را برای تبدیل نفت فوق سنگین خود به گرید صادراتی، وارد خواهد کرد و در مقابل، شرکت ملی نفت ایران، نفت ونزوئلا را دریافت می‌کند.

اسناد شرکت نفتی دولتی PDVSA نشان داد نفت سنگین ایران که کیفیت مشابه گرید نفتی مسا ۳۰ ونزوئلا را دارد، خوراک نفت پالایشگاه‌های این شرکت را افزایش خواهد داد. جواد اوجی، وزیر نفت در سفر هفته گذشته به ونزوئلا، با نیکلاس مادورو، رئیس‌جمهور ونزوئلا دیدار کرد و درباره توافق‌های همکاری با طارق العسیمی، همتای ونزوئلایی خود گفت‌وگو کرد.

حداقل ۲۰۰ هزار بشکه نفت سنگین ایران اواسط آوریل به پالایشگاه کاردون با ظرفیت ۳۱۰ هزار بشکه در روز که دومین پالایشگاه بزرگ ونزوئلاست، تحویل داده شده است. یک محموله دیگر نفت ایران به میزان ۴۰۰ هزار بشکه، این هفته در بندر خوزه تخلیه شد. طبق اسناد شرکت PDVSA، کشتی Dino I که حامل این محموله بود، قرار است ماه جاری، نفت کوره ونزوئلا را برای شرکت نفت ایران اینترترید که زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران است، حمل کند. ایران همچنین به تامین میعانات برای شرکت PDVSA ادامه می‌دهد. نفتکش مکسیمو گورکی قرار است دو میلیون بشکه میعانات را در بندر خوزه تخلیه کند و اطلاعات وب‌سایت تانکر ترکر نشان می‌دهد نفتکش دریا در آب‌های ونزوئلا منتظر تحویل محموله خود است. / رویترز

گزارش

گزارش میدانی جام جم از بازار خریدوفروش ارز در تهران

روز آرام دلار

عکس: مهر

روح‌ا... قیطاسی
گروه اقتصاد

پس از اعلام برنامه هدفمندی یارانه ارزی از سوی رئیس‌جمهور، برخی رسانه‌ها مدعی واکنش بازار ارز نسبت به این برنامه شدند اما گزارش‌های میدانی از بازار فردوسی تهران نشان می‌دهد بازار مانند گذشته به فعالیت خود ادامه می‌دهد و همه چیز آرام است هرچند که برخی صرافی‌ها همچنان به سوءاستفاده مشغول هستند.

فعالان بازار ارز می‌گویند هیج اتفاقی در بازار رخ نداده و اگر دولت بخواهد ارز بیشتری به بازار تزریق کند قیمت دلار روند کاهشی به خود خواهد گرفت. گزارش زیر یک روز عادی را در سبزه‌میدان فردوسی روایت می‌کند.

بازار ارز این روزها تحت تاثیر مذاکرات هسته‌ای و تصمیم دولت مبنی بر ممنوعیت خریدوفروش ارز، روزهای آرامی را سپری می‌کند. انتظارات مردم برای مشخص شدن نرخ ارز باعث شده برای خرید یا فروش ارز خود، فعلا دست نگه دارند و عمده حاضران در بازار ارز کسانی‌اند که برای سفر خارج از کشور به‌دنبال ارز مسافرتی هستند.

اما این افراد نیز برای دریافت ارز مسافرتی خود با مشکلات عدیده‌ای مواجهند؛ به‌طوری که در مشاهدات میدانی ما بسیاری از مسافران با سردرگمی به صرافی‌های متعددی برای دریافت ارز مورد نیاز خود مراجعه می‌کنند.

یکی از مسافران در گفت‌وگو با جام جم با ابراز نارضایتی از وضعیت خدمات صرافان می‌گوید: «با این‌که مدارک مورد نیاز را برای دریافت ارز مسافرت به همراه دارم اما با گذشت دو ساعت از حضور در صرافی‌های میدان فردوسی هنوز نتوانسته‌ام دلار خود را تامین کنم. وصل نبودن شبکه و نداشتن ارز دو بهانه اصلی این مراکز برای ارائه نکردن ارز مسافرتی است.»

مشکلات صرافی‌ها در تامین ارز، مسافران را به سمت دلالان سوق داده به طوری که با خروج مسافران از صرافی بدون تامین ارز، چند دلال، مسافر را دوره کرده و با قیمت‌های خود به‌دنبال فروش ارز خود هستند. این پایان کار نیست، دلالان پیشنهاد دیگری نیز برای مسافران دارند، برخی از آنها با آگاهی از زمان پرواز و وقت کم مسافر، پیشنهاد می‌کنند امتیاز ارز مسافرتی خود را به آنها واگذار کند و با قیمت بالاتر ارز خود را دریافت کنند، برخی از این دلالان نیز ادعا می‌کنند از طریق ارتباط با صرافان می‌توانند در کمتر از سه سوت ارز مسافرتی را تامین و با دریافت رقمی این فرآیند را تسهیل کنند.

یکی از صرافان در پاسخ به این سؤال که به چه دلیل مسافران ارز خود را به‌سختی تامین می‌کنند، می‌گوید: «میزان توزیع ارز در صرافی طی هفته‌های گذشته کاهش یافته است و چشم‌انداز مبهم در بازار درخصوص کاهش یا افزایش قیمت نیز باعث شده مردم نیز برای خرید یا فروش ارز اقدام نکنند».

وی ممنوعیت خریدوفروش ارز در خارج از صرافی را گامی مناسب برای مدیریت بازار عنوان کرد اما معتقد است به‌دلیل نظارت‌های ضعیف، دلالان در بازار جولان می‌دهند و برخوردها پراکنده و مقطعی است.

نکته جالب‌تر اینجاست که وقتی برای خرید یا فروش به صرافی مراجعه می‌کنید، متصدی باجه قیمت پایین‌تر از قیمت بازار را برای خرید اعلام می‌کند و برای فروش ارز هم می‌گوید موجودی دلار ندارد.

به محض ترک صرافی یکی از عوامل همان صرافی در پوشش دلال سراغ شما آمده و عنوان می‌کند با قیمت ارزان‌تری می‌تواند دلار شما را خریداری کند.

خریدوفروش ارز در کوچه

با ممنوعیت خریدوفروش ارز در خارج از صرافی بخشی از فروشندگان در کوچه‌های فرعی خیابان فردوسی مستقر شدند. به‌عبارت دیگر پاتوق دلالان ارز از دور میدان به کوچه‌های خلوت اطراف رسیده است. بسیاری از مردم نیز به‌دلیل نگرانی از توقیف ارز ترجیح می‌دهند به کوچه‌های اطراف برای خریدوفروش مراجعه کنند.

این تغییر جایگاه، تلفات نیز داشته. به‌گفته یکی از کسبه میدان فردوسی روز گذشته یکی از فروشندگان ارز در این کوچه مورد زورگیری قرار گرفت.

خریدوفروش ارز با چانه‌زنی

قیمت‌گذاری برای خریدوفروش ارز تابع فرمول خاصی نیست و باتوجه به رقم خرید واسطه‌ها می‌تواند تغییر کند. مثلا امروز که قیمت دلار به ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان رسیده بود قیمت خرید بین ۲۸ تا ۲۸ هزار و ۳۰۰ تومان متفاوت بود اما قیمت فروش با فاصله کمتر از ۱۰۰ تومان بسته به چانه‌زنی خریدار می‌تواند پایین‌تر باشد.

نکته ویژه

دلار سفید یا آبی، مساله این است

تفاوت دلار سفید و آبی تنها مربوط به سال چاپ است. در سال ۲۰۱۳ چاپ دلار سفید متوقف شد و دلار آبی با تغییرات گسترده درخصوص امنیت و نوار ضخیم آبی رنگ جایگزین شد. به‌دلیل احتمال جعل دلار سفید معمولا خرید این دلار با دقت و بررسی بیشتر صورت می‌گیرد اما به لحاظ ارزش هیچ تفاوتی با دلار آبی ندارد البته برخی سودجویان با مطرح کردن دوگانه غلط سفید و آبی به‌دنبال خرید این دلار با قیمت پایین‌تر هستند. ارزهای دیگر نیز در بازار مشتری خود را دارند به‌خصوص اگر این کشورها به‌عنوان مقصد سفر ایرانیان باشد مانند لیر و درهم که به‌راحتی دلار به فروش می‌رسند اما برخی از توریست‌ها که از قاره آفریقا به ایران آمده باشند در فروش ارز ملی خود با مشکلاتی مواجه هستند و به‌راحتی نمی‌توانند ارز خود را به فروش برسانند این موضوع می‌تواند به گردشگری کشور نیز لطمه وارد کند. اصولا باید جایی مشخص برای فروش ارز رایج کشورهای دیگر نیز تعیین شود تا شهروندان این کشور بتوانند به‌راحتی ارز خود را به فروش برسانند.

نگاهی به تلاش‌های نافرجام ژرمن‌ها برای کاهش واردات انرژی از روسیه

بازی گازی پوتین با ۸ آلمانی

آلمانی‌ها علاقه بسیاری دارند تا روسیه را در جنگ اوکراین نقره‌داغ کنند اما دست‌شان زیر ساتور گازی پوتین است. آلمان بزرگ‌ترین وابسته گازی به مسکو است و سالانه حدود ۶۰ درصد از نیازهای انرژی خود را از تزارها تامین می‌کند. اوضاع به‌قدری وخیم است که بانک فدرال آلمان هشدار داده است در صورت تحریم انرژی روسیه، اقتصاد آلمان کوچک‌تر خواهد شد.

آلمان روح خود را یک شبه به روسیه نفروخت. این فرآیندی بود که سال‌ها به طول انجامید و در پایان آن کل کشور شریک جرم بود. آنچه در ادامه می‌آید فهرستی جزئی از کسانی است که بیش از همه مقصر رویکرد نادرست آلمان در قبال روسیه و رهبر خودکامه آن هستند.

مقصر اصلی

هیچ فرد آلمانی به اندازه آنکلا مرکل، مسؤول بحران اوکراین نیست. مرکل به‌عنوان صدراعظم از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۱ میلادی، به‌قدری مطمئن بود که تعامل با روسیه راهی به سوی صلح است که با وجود اشغال کریمه توسط پوتین و جنگ در شرق اوکراین به پروژه گازی نورد استریم ۲ در سال ۲۰۱۵ میلادی چراغ سبز نشان داد. او روبه‌روی ترامپ ایستاد و همان کاری را کرد که روسیه می‌خواست. یعنی افزایش نفوذ گازی روس‌ها در قاره سبز.

اشتباه کردم

فرانک والتر اشتاین مایر که مدت‌ها مورد اعتماد صدراعظم سابق، گرهارد شرودر بود، از همان ابتدا از طرفداران اتحاد انرژی آلمان با روسیه از طریق خطوط لوله نورد استریم بود. همانند بسیاری از سوسیال دموکرات‌ها، اشتاین مایر استدلال کرد که این پروژه با ایجاد وابستگی متقابل بین روسیه و آلمان، صلح را تضمین می‌کند. اشتاین مایر اذعان کرده در حمایت از نورد استریم اشتباه کرده و سیاست‌های پوتین را به صورت نادرست ارزیابی کرده‌است.

عذرخواهی می کنم

جو کایزر به‌عنوان مدیر اجرایی غول مهندسی زیمنس از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۱ میلادی در تجارت در روسیه خستگی‌ناپذیر بود. پس از الحاق کریمه در سال ۲۰۱۴، کایزر از لغو سفر به مسکو برای نشستن با پوتین در اقامتگاه شخصی خود امتناع کرد. کایزر پس از آن به منتقدان خود هشدار داد و گفت که او اجازه نخواهد داد «تلاطم موقت تاثیر زیادی بر برنامه‌های بلندمدت ما داشته باشد.» کایزر اخیرا بابت این اظهارات عذرخواهی کرد و گفت که پوتین او را فریب داده است.

صاحب قرارداد بزرگ

ولفگانگ رایتزل به‌عنوان نیروی محرکه شرکت لینده غول صنعت گاز در دو دهه گذشته، این شرکت را به سوی روسیه سوق داد. سال گذشته، او بر آنچه به نظر می‌رسید بزرگ‌ترین کودتای لینده بود، نظارت کرد: قراردادی شش میلیارد دلاری با غول انرژی روسیه گازپروم برای ساخت یک مرکز بزرگ پالایش گاز در نزدیکی مرز روسیه با استونی.

تاکنون این شرکت به این پروژه پایبند بوده است، لینده اخیرا در بیانیه‌ای گفت: «عمیقا در مورد بحران انسانی ناشی از آن نگران است.»

ایده خوبی نبود

فردریش مرز هم که روزگاری طرفدار گاز روسیه بود سرانجام پذیرفت که نورد استریم ۲ ممکن است ایده خوبی نباشد. حتی در آن زمان، مرز، به‌عنوان یکی از حامیان قدیمی این پروژه، فقط خواستار توقف ساخت خط لوله شد. اخیرا او با مسدود کردن روسیه از سیستم پرداخت سوئیفت در آستانه حمله به ۲۴ فوریه مخالفت کرد. مرز با هشدار به این‌که این اقدام می‌تواند معادل مشتعل کردن یک «بمب اتمی» باشد، از نظر تاثیر بالقوه بر بازارهای مالی، در مورد مسدود کردن روسیه هشدار داد.

پول گازپروم

مانوئلا شوسیگ، وزیر سابق امور خانواده در دوران مرکل بود؛ او در سال‌های اخیر به‌ندرت فرصتی را برای دفاع از این پروژه و روسیه از دست داد.

او تا آنجا پیش رفت که یک بنیاد غیرانتفاعی با پول گازپروم برای تکمیل پروژه در صورتی که به‌دلیل تحریم‌های ایالات متحده متوقف شد، راه‌اندازی کرد. شوسیگ در جلسه‌ای طولانی در سال ۲۰۲۰ به نمایندگان مجلس گفت: «شما بین گاز روسیه از خط لوله بالتیک یا گاز شیل آمریکایی که در خدمت منافع ایالات متحده است، حق انتخاب دارید.»

استعفا به‌دلیل حمایت

پلتفرم اصلی آلمان برای دستیابی به بازار روسیه، سازمانی به نام اوست اووس یا کمیته شرق است که الیور هرمس، رئیس آن است. او شرکت‌های پتروشیمی و صنعتی را با پوتین متحد کرد ولی همین چند روز پیش اعلام کرد برای تمرکز بر کمک به شرکت خود در جهت‌یابی چشم‌انداز ژئوپلیتیک جدید، از سمت خود کناره‌گیری می‌کند. او جنگ را «به شدیدترین عبارات» محکوم کرد اما همچنین گفت: «وابستگی‌های اقتصادی متقابل به‌صورت بالقوه به کاهش تنش کمک می‌کند.»

شریک پوتین

گرهارد شرودر چند هفته پس از پایان صدر اعظمی‌اش، به شرکت گازپروم رفت و مسؤولیت پروژه نورد استریم را در دست گرفت. او به جای عقب‌نشینی، آغوش خود را محکم کرد و تبدیل به بزرگ‌ترین مدافع روس‌ها و انرژی این کشور در غرب شد. او روابط عمیقی با پوتین دارد و البته رئیس جمهور روسیه نیز وی را در منافع گازی کشورش سهیم کرده و حقوق جذابی به او پرداخت می‌کند. شرودر کاملا در دست کرملین است.

نکته ویژه

وابستگی تدریجی آلمان به روسیه

بسیاری از کارشناسان آلمانی معتقدند بزرگ‌ترین اشتباه سیاستمداران این کشور موافقت با واردات گاز بیشتر از روسیه است به‌ویژه خط لوله نورد استریم ۲ که میزان صادرات گاز مسکو را به صنایع آلمان افزایش می‌دهد. همان پروژه‌ای که تبدیل به یک دعوای سیاسی میان غرب و روسیه شد.

از سوی دیگر، بازیگران کلیدی در عرصه سیاست ژرمن‌ها از سوی ولادیمیر پوتین به بازی گرفته شدند تا نخبگان سیاسی، رسانه‌ای و دانشگاهی آلمان پس از سال‌ها سخنرانی در مورد لزوم کنترل روسیه اکنون روی یک سؤال جدید تمرکز کنند: چگونه می‌توانستیم این قدر اشتباه کرده باشیم؟

آنکلا مرکل | اولیور هرمس | ولفگانگ رایتزل | مانوئلا شوسیگ | فرانک اشتاین | فردریش مرز | گرهارد شرودر | جو کایزر

چهره

نمونه‌ای از درس نخوانده‌های پولدار

آوا فلاحی
گروه اقتصاد

لری الیسون آمریکایی یک شخصیت عجیب در میان میلیاردرهای جهان است؛ کسی که هرگز نتوانست از دو کالجی که در آن ثبت نام شده بود، فارغ التحصیل شود اما حالا یکی از تاجران و کارآفرینان بزرگ آمریکایی است.

لری از سال ۱۹۷۷ تا ۲۰۱۴ یکی از بنیان‌گذاران و مدیر اجرایی شرکت نرم افزاری اوراکل بود. او پس از ۳۷ مدیریت در سال ۲۰۱۴ از سمت مدیرعاملی خود کناره گیری کرد. شرکت اوراکل از طریق خرید شرکت‌های نرم افزاری رشد کرد. این شرکت در سال ۲۰۱۶ یک درآمد ۹/۳ میلیارد دلاری را به ثبت رساند.

پدرخوانده لری الیسون بارها به او گفته بود تو برای هیچ چیز خوب نیستی اما لری خلاف حرف او را ثابت کرد و اکنون با ثروت خالص ۵۴ میلیارد دلار سومین فرد ثروتمند در ایالات متحده است.

گرسنگی برای موفقیت

لری الیسون در زندگی خود چالش‌های بسیاری را تجربه کرد و به کرات از سوی خانواده و جامعه طرد شده بود اما همیشه بر این عقیده بود که صدایی در درون همه وجود دارد که انسان را به سوی دستیابی به چیزی بزرگ‌تر از انتظارش سوق می‌دهد. لری مرتب به دنبال تغییر شغل بود. او سال ۱۹۷۷ با دو نفر از دوستانش باب ماینر و اداوتس، اولین کسب و کار خود را با عنوان آزمایشگاه توسعه نرم‌افزار (SDL) راه اندازی کرد. آنها کار خود را با سرمایه اولیه ۲۰۰۰ دلار شروع کردند که ۱۲۰۰ دلار این پول، سرمایه لری بود.

لری می‌دانست چگونه از صنعتی که به سرعت در حال رشد است بهترین استفاده را کند و همیشه به دنبال ایجاد چالش‌هایی برای رقبای خود بود. او سال ۱۹۸۶ درآمد شرکت را به ۵۵ میلیون دلار رساند.

در دهه ۱۹۹۰ بود که شرکت لری الیسون شروع به فروش پایگاه‌های اطلاعاتی در طول دات‌کام به تمام شرکت‌هایی کرد که روی موج سوار بودند.

مارک بنیوف کسی بود که در گذشته برای لری الیسون کار می‌کرد، او ابزار تمایل کرد کسب و کاری برای خود به نام Salesforce (نیروی فروش) راه اندازی کند، او دو میلیون دلار برای راه‌اندازی کسب و کار خود سرمایه‌گذاری کرد. Salesforce اکنون ۱۰ میلیارد دلار درآمد دارد و در رتبه دوم فهرست Fortune 500 قرار گرفته است.

اما شاید این موضوع جالب باشد که هدف او هرگز میلیاردر شدن نبود. او در مصاحبه‌ای گفته بود تنها هدفش از راه‌اندازی شرکت اوراکل ایجاد مکانی برای لذت لردن از کار بود. او انتظار ثروتمند شدن نداشت و تنها هدفش از کار امرار معاش بود و هرگز به ذهنش نمی‌رسید به چنین ثروتی برسد. او وضعیت خودش را بسیار سوررئال می‌داند.

بر اساس گزارش بلومبرگ، تا ۱۰ دسامبر ۲۰۲۱، الیسون با دارایی خالص ۱۱۹/۵ میلیارد دلار، نهمین فرد ثروتمند جهان بود. او علاوه بر مالکیت بیش از ۴۰ درصد سهام اوراکل، سهامی در تسلا، نت سوئیت و شرکت‌های لیپ فروگ نیز دارد.

الیسون به دلیل خرید ۹۸ درصد جزیره لانای هاوایی، پرداخت هزینه ۱۹۴ میلیون دلاری برای یک قایق تفریحی و سرمایه‌گذاری‌های صدها میلیون دلاری در املاک و مستغلات لوکس در مالیبو بسیار مشهور شده است. او همچنین با الگوبرداری از معماری فئودالی ژاپنی قرن ۱۶، ملکی در کالیفرنیا ساخت.

تشنه برنده شدن باشید

لری الیسون در زندگی شخصی و حرفه‌ای خود با چالش‌های زیادی روبه‌رو بود، او تحت تأثیر چنگیز خان قرار گرفت که گفت: «همه باید رنج ببرند و من باید برنده شوم.»

لری الیسون، دو بار از دو دانشگاه متوالی انصراف داد، حتی بیشتر کارآفرینان برتر در سیلیکون ولی، مدرک ندارند اما با این حال، آنها در صنعت پیشرو هستند.

به ایده‌هایتان ایمان داشته باشید

گاهی اوقات ایده‌های کوچک بسیار مؤثر عمل می‌کنند و برعکس آن ایده‌های بزرگ با شکست رو به رو می‌شوند. لری الیسون معتقد است که اوراکل دیگر برای استفاده مشتریان از محصولات نیازی به متقاعد کردن آنها ندارد، اوراکل تنها به ارتقای نرم افزارهای خود به یک نسخه بهتر نیازمند است.